

16.5.2018

OPH-1108-2018

Kirsti Ala-Harja
Vastuun Naiset ry
Tuomikatu 11
60100 Seinäjoki

Opetushallituksen pääjohtaja Olli-Pekka Heinosen vastaus
Opetusministeri Sanni-Grahn-Laasoselle osoitettuun julkilausumaan 11.4.2018

Opetushallitus kiittää yhteydenotostanne.

Perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja Opetushallituksen laatimat kansalliset opetussuunnitelman perusteet takaavat, että opetus ja opiskelu perustuvat samoihin tavoitteisiin ja toteuttamisen periaatteisiin kaikissa Suomen kouluissa. Viimeisin PISA-selvitysten aineisto on koottu vuonna 2015, ja Suomen tulokset perustuvat näin ollen aikaisempaan, vuoden 2004 opetussuunnitelmaan. Uudet perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet astuivat voimaan vuonna 2016 vuosiluokilla 1–6 ja otetaan käyttöön asteittain vuosiluokilla 7–9 vuosina 2017–2019. Uusien opetussuunnitelmien vaikutusta on mahdollista mitata aikaisintaan vuosina 2025 – 2030.

Vuoden 2014 Opetussuunnitelman perusteita laadittaessa on nimenomaan tunnistettu yhteiskunnallisen eriarvoistumisen lisääntyminen ja nyky-yhteiskunnan vaatimukset kansalaistaidoille, ja pyritty vastaamaan uusilla linjauksilla näihin haasteisiin. Opetussuunnitelma perustuu edelleen oppiaineille, kuten aikaisemminkin. Opetussuunnitelman perusteissa on määritelty tavoitteet opetukselle, jonka tulee ottaa huomioon oppilaiden ikäkausi ja yksilöllisyys. Tavoitteita ei määritellä vaatimuksina oppilaille.

Opetussuunnitelman perusteissa on tuotu esiin itseohjautuvuus taitona, koska se on tärkeää osata elämässä. Itseohjautuvuutta ei tarvitse osata kouluun tullessa, vaan se on taito, jota koulussa opetellaan opettajan ohjauksessa. Perusteiden lähtökohtana on myös, että vuorovaikutustaitoja pitää opettaa. Kansalliset opetussuunnitelman perusteet korostaa opetuksen tavoitteena myös itsenäiseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun harjaannuttamista. Oppilaita tulee kannustaa sisukkuuteen työn loppuunsaattamisessa sekä työn arvostamiseen. Oppimisympäristöjen muodostamisessa on huolehdittava turvallisuudesta ja työrauhasta.

Kunnille, kouluille ja opettajille on annettu vapautta toteuttaa käytännön koulutyötä paikallisia tarpeita kunnioittaen. Siksi jokainen kunta laatii oman paikallisen opetussuunnitelman, jonka tulee perustua kansallisiin linjauksiin. Suomessa opetussuunnitelman tehtävänä on määritellä tavoitteet opetukselle ja oppimiselle, ei kuvata opetusmenetelmiä. Opettajalla on vapaus valita tarkoituksenmukaiset opetusmenetelmät. Opettajankoulutuksen tehtävä puolestaan on varmistaa opettajien osaaminen.

Monet opetussuunnitelman syyksi esitetyt asiat eivät liity opetussuunnitelmaan. Esimerkiksi tyttöjen ja poikien oppimistulosten eroihin liittyviin kysymyksiin ei voi vastata yksinomaan opetussuunnitelman keinoin. Koulu ei myöskään kykene yksin turvaamaan kaikkien lasten tasa-arvoisia mahdollisuuksia elämään. Hyvinvointi ja oppiminen ovat vahvasti kytköksissä; jos toisessa on puutteita, ei toisessakaan mene hyvin. Vastuussa ovat koulun lisäksi kodit, sosiaali-

ja terveysala ja nuorisotyö. Toimiva yhteistyö eri tahojen kesken on erittäin tärkeää, ja siihen Opetussuunnitelman perusteet velvoittavatkin kouluja.

Opetushallitus on seurannut opetussuunnitelmauudistuksen toteutumista vuodesta 2015 alkaen. Vaikka kehittämiskohteita varmasti löytyy, tilanne ei ole ollenkaan niin huolestuttava, kuin julkisuudessa esiin nostetut yksittäiset esimerkit voivat antaa ymmärtää. Suomalaisissa kouluissa opitaan edelleen, opettaja opettaa edelleen eikä ketään jätetä oman onnensa nojaan.

Päajohtaja

Olli-Pekka Heinonen

TIEDOKSI

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen, Opetus- ja kulttuuriministeriö